

Nr 134.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordningar om dels ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 2 juni 1922 om automobils katt, dels ock ändrad lydelse av 1 § i förordningen nämnda dag om särskild skatt å automobilgummiringar; given Stockholms slott den 9 mars 1923.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels förordning om ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt,

dels ock förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 261) om särskild skatt å automobilgummiringar.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260)
om automobilskatt.**

Härigenom förordnas, att 8 § i förordningen den 2 juni 1922 om automobilskatt skall hava följande ändrade lydelse:

8 §.

Skattebelopp skall — — — — har sitt säte. I fråga om Stockholms stad bör check, postremissväxel eller postanvisning vara ställd till överståthållarämbetet för uppbördsärenden. Betalning av skatt i fall, som i 7 § andra och tredje styckena sägs, må ock såväl i länen som i Stockholms stad ske kontant.

Anteckning — — — — uppvisas.

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1923.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 261)
om särskild skatt å automobilgummiringar.**

Härigenom förordnas, att 1 § i förordningen den 2 juni 1922 om särskild skatt å automobilgummiringar skall hava följande ändrade lydelse:

1 §.

För följande — — — — erläggas skatt av en krona 50 öre per kilogram.

I första — — — — automobilgummiringar.

På Kungl. Maj:ts prövning må ankomma, huruvida beträffande automobilgummiring av visst slag vid ringen fastsittande järnskena må avräknas vid fastställande av den vikt, för vilken skatt skall erläggas.

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1923.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

 Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson anför efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet:

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 31 januari 1923 dagtecknad skrivelse har *generaltullstyrelsen* anfört följande:

»Jämlikt 1 § av nådiga förordningen den 2 juni 1922 (nr 261) om särskild skatt å automobilgummiringar skall för automobilgummiringar, som till riket införas eller inom riket tillverkas, erläggas skatt av en krona 50 öre för varje helt kilogram. Såsom av innehållet i 4 § av samma förordning framgår, skall i den deklaration, som tillverkare av automobilgummiringar har att avlämna, särskilt för varje leverans angivas vikten av varje varuslag. Sålunda skall den i 1 § medgivna avrundningen nedåt av vikten i detta fall uppenbarligen ske å totalvikten av varje deklarerat varuparti och ej å vikten av varje i partiet ingående automobilring.

Med all sannolikhet har avsikten varit, att nämnda princip för den skattepliktiga viktens fastställande även skulle tillämpas i det fall, att varan infördes till riket. Då det emellertid författningsenligt icke möter något hinder att till tullbehandling angiva varje särskilt kolli av ett inkommet varuparti, skulle en importör kunna göra anspråk på att få de i ett parti ingående automobilringarna, därest de utgöras av särskilda kolli, skattebelagda var för sig och att sålunda å varje ring få tillämpad bestämmelsen, att skatt skall utgå endast för helt kilogram. Yrkanden i denna riktning hava, enligt vad till styrelsens kännedom kommit, även framställts. Anmärkas bör, att den tullbehandlingsförrättande tjänstemannen ofta icke äger kännedom angående omfattningen av det parti, som införes. — I detta sammanhang må ock upplysningsvis meddelas, att, enligt vad styrelsen äger sig bekant, även vid försäljning inom landet av enstaka automobilgummiringar motsvarande uppfattning gjort sig gällande, i det att köpare i skattebestämmelserna ansett sig äga stöd för den uppfattningen, att han i fråga om det merpris, han på grund av skatten skulle hava att erlägga, icke borde belastas för den del av vikten för varje ring, som överstege helt kilogram.

Till undanröjande av rådande tveksamhet i fråga om skattebestämmelsernas

**Förordningen
om skatt å
automobil-
gummiringar.**

*Framställ-
ning från
generaltull-
styrelsen.*

tolkning i berörda avseende och därmed även till åvägabringande av en ur såväl statsverkets som affärsvärldens synpunkt säkerligen önskvärd enhetlighet i bestämmelsernas tillämpning synes det styrelsen angeläget, att ifrågavarande författningsrum erhöle en sådan lydelse, att hinder icke möter att i varje särskilt fall fastställa den skattepliktiga vikten med den noggrannhet, som efter förhandenvarande omständigheter kan anses påkallad. Detta synes lämpligen kunna ske genom en föreskrift, att skatten skall erläggas med en krona 50 öre för 1 kilogram räknat. Vid vägning i och för tullbehandling av tyngre gods behöver vikten av detsamma enligt föreskrift i tulltaxeunderrättelserna icke upptagas med större noggrannhet än enhet av kilogram. Vad importerad vara beträffar, torde sålunda icke vara någon anledning befara, att den ifrågasatta ändringen skulle leda till en alltför minutiös viktberäkning. Å andra sidan är det vid all tullbehandling vedertagen praxis, att mindre vikter upptagås med delar av kilogram. Enahanda praxis lärer också tillämpas i den allmänna handeln.

På grund av det sålunda anförda får styrelsen i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att 1 § av nådiga förordningen den 2 juni 1922 (nr 261) om särskild skatt å automobilgummiringar måtte erhålla följande ändrade lydelse:

’För följande arbeten av mjuk kautschuk, som till riket införas, utan att tullfrihet enligt särskilda bestämmelser därför åtnjutes, eller som inom riket tillverkas, nämligen massiva hjulringar (även i längder) samt yttergummi eller delar därtill för ringar till automobiler (även motorcyklar) skall i den ordning nedan stadgas erläggas skatt av en krona 50 öre för 1 kilogram räknat.’»

Departements-
chefen.

Den i generaltullstyrelsens skrivelse avsedda bestämmelsen i förordningen om automobilgummiringar, att skatt för sådana ringar skall utgå med en krona 50 öre »för varje helt kilogram», har enligt min uppfattning den innebörd, som generaltullstyrelsen velat inlägga i densamma, att nämligen den avrundning till helt kilogram, som medgivits, avser helt parti ringar och icke varje särskild ring för sig. Något förtydligande i denna del skulle jag knappast anse erforderligt. Bestämmelsen i fråga var motiverad av det praktiska skäl, att det för tullmyndigheterna skulle innebära någon lättnad, om de ej behövde röra sig med ojämna belopp. Då det nu visat sig, att bestämmelsen av vederbörande ringimportörer utnyttjas för att kringgå lagstiftarens mening, och detta på ett sätt, som förorsakar tullmyndigheten ett betydande arbete, finnes givetvis all anledning att vidtaga ändring. Det av generaltullstyrelsen förordade förslaget överensstämmer påtagligen mycket nära med den innebörd, som torde innehållas i den nuvarande lydelsen, och innebär i själva verket en ytterst obetydlig avvikelse från vad man från början avsett. Jag förordar fördenskull en ändring i anslutning till det av generaltullstyrelsen väckta förslaget.

I en till Kungl. Maj:tt ställd skrivelse har Nordiska Overmanring-Aktiebolaget gjort gällande, att vissa typer av de av bolaget saluförda s. k. Overmanringarna bleve hårdare beskattade, än som vore förenligt med grunderna för gällande bestämmelser angående automobilbeskattningen. Bolaget anför i sin skrivelse, bland annat, följande:

Overmanringen tillverkades i tvenne modeller, vilka i princip och verknings-sätt vore lika, men som differerade i fråga om fastsättningsmetoden. Den ena, som kallades för »standardmodell», fastsattes på ett med luftringar analogt sätt, och erfordrade särskilda, för ringen speciella fastsättningsdelar; den andra, »påpressbar modell», vore i likhet med massivringen fastvulkaniserad vid en järnskena och kunde utan ändring av hjulet monteras, där massivringar förut använts. För båda typerna åtginge för samma bärförmåga i det närmaste samma gummikvantitet. Vid den påpressbara typen tillkomme emellertid järnskenan, varigenom totalvikten för en ring av denna typ bleve avsevärt mycket högre.

Framställning från Nordiska Overmanring-aktiebolaget.

Bolaget anhöll på den grund om vidtagande av sådan ändring i gällande bestämmelser om särskild skatt å automobilgummiringar, att järnskenan finge beträffande Overmanringar frånräknas vid beskattningen.

Över berörda framställning hava utlåtanden inhämtats från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt från generaltullstyrelsen, varjämte Svenska vägföreningen beretts tillfälle att avgiva yttrande.

Svenska vägföreningen anför, bland annat, följande:

Inom föreningen utförda försök hade visat, att automobilringar av märket Overman i fråga om vägsplitade inverkan närmast vore jämförbara med luftringar. De vore mycket elastiska, och den dynamiska stötverkan mot vägen bleve därigenom jämförelsevis ringa. En med Overmanringar försedd bil hade därjämte en mjuk och jämn gång och vore i detta hänseende nära jämställd med bil, försedd med luftringar. Genom själva sin konstruktion hade dessutom Overmanringarna den fördelen ur vägskyddssynpunkt, att de ej kunde användas i trafik, då de nått en viss slitningsgrad; de bibehölle alltså under hela slitningstiden i mycket hög grad samma goda egenskaper, som kännetecknade de oanvända ringarna. Härmed vore ock sagt, att Overmanringarna på ett förmånligt sätt skilde sig från de massiva gummiringarna. Användandet av Overmanringar syntes alltså, liksom fallet vore med luftringar, ur vägskyddssynpunkt böra uppmuntras. Vad beträffade Overmanringens standardmodell, vore gällande bestämmelser om skatt å ringarna väl avvägda, då dessa ringar beskattades något kraftigare än luftringar, men i jämförelse med massiva gummiringar vore Overmanringarna mycket ogynnsamt ställda. De av bolaget förda s. k. påpressbara ringarna vore däremot i förhållande till de massiva ringarna mycket hårt beskattade. Föreningen tillstyrkte därför ändring i gällande bestämmelser i det av bolaget anförda syfte.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anför, att, då skatten på automobilringar närmast tillkommit för att utgöra en ersättning för det slitage, som genom ringarna utövades på vägbanan, men detta slitage givetvis vore oberoende av ringarnas fastsättnings-sätt och av järnvikten, det syntes styrelsen obilligt att, såsom nu torde ske, ringens fastsättnings-sätt i ena fallet skulle öva inflytande på beskattningsbe-

loppet för själva automobilgummiringen. Styrelsen tillstyrkte för den skull, att Kungl. Maj:t täcktes medgiva sådan ändring i eller förklaring till förordningen om särskild skatt å automobilgummiringar, att vid beskattning av med fastvulkaniserad järnskena försedd automobilgummiring skatten måtte beräknas med avdrag för vikten av det i ringen ingående järnet, således efter endast gummivikten.

General tullstyrelsen, som i ämnet inhämtat utlåtande från tullbehandlingsinspektionen i Stockholm, anför, bland annat, följande:

Då Overmanringar och vissa s. k. cushions-ringar måste betraktas vara åtminstone i viss mån likställda med luftringar i fråga om åverkan å vägbanan, syntes det uppenbart, att vissa cushions-ringar, nämligen de med järnskena försedda, i beskattningshänseende kommit att intaga en missgynnad ställning i förhållande till de mera vägslitande massivringarna. Styrelsen hade fördenskull tagit i övervägande, huru en skattelindring för dessa ringar lämpligen skulle kunna genomföras. Emellertid måste det dels möta stora svårigheter att på ett ur lagteknisk synpunkt tillfredsställande sätt definiera de vägbesparande ringarna, dels torde man hava att räkna med att i framtiden nya typer komme att uppträda på marknaden, vilka, ehuru de icke kunde anses fylla de i skattebestämmelser med angivet syfte uppställda betingelser, dock ägde med de i sådana bestämmelser avsedda ringarna jämförliga vägbesparande egenskaper. Under sådana omständigheter syntes det icke återstå annan utväg än att låta en eventuell skattelindring innefatta samtliga med järnskena försedda automobilgummiringar. En ifrågasatt möjlighet att därvid tillämpa en särskild reducerad skattesats för ifrågavarande slag av ringar syntes styrelsen komma att drabba synnerligen ojämnt. Det syntes därför lämpligare, att skattelindringen åvägabragtes på sådant sätt, att vid viktberäkningen avdrag medgäves för järnskenans verkliga vikt. Visserligen kunde anföras, att vid ett sådant förfarande de i egentlig mening massiva ringarna med järnskena komme att ur skattesympunkt intaga en mera gynnad ställning, än som med hänsyn till ifrågavarande ringars vägslitande egenskaper vore berättigad. Emellertid torde denna oegentlighet i viss mån bortelimineras därigenom, att ifrågavarande ringar i allmänhet torde hava kortare slitningstid än Overmanringarna och med avseende å användningen vore i förhållande till de sistnämnda underkastade strängare trafikbestämmelser. Så till vida skulle den nu ifrågasatta anordningen medföra en viss olägenhet, att det givetvis måste möta vissa svårigheter att bestämma vikten av den med gummiringen fast förenade järnskenan. I sådant hänseende bleve man i första hand hänvisad att lita till av fabrikanter avgiven deklaration angående järnskenans vikt. Emellertid kunde sådana uppgifter underkastas vederbörlig kontroll, och syntes i betraktande härav hinder ej föreligga för skattelindringens genomförande på nu angivet sätt. Styrelsen hemställde alltså, att till första stycket i 1 § förordningen den 2 juni 1922 om särskild skatt å automobilgummiringar måtte göras ett tillägg av följande lydelse: »Vid hjulring fastsittande järnskena medräknas icke i den skattepliktiga vikten».

*Departements-
chefen.*

Av de i förevarande ärende avgivna yttrandena framgår, synes det mig, att fog förefinnes för den gjorda framställningen. Vissa länsstyrelser hava var för sitt län resolverat, att automobilgummiringar av typen Overman och vissa liknande typer i trafikhänseende få likställas med luftringar.

Ett särskilt skäl, varför man beträffande massiva gummiringar

låtitt en fastsittande järnskena medräknas i vikten, är att finna däri, att, om en sådan ring slites starkt, ringen blir att anse nära nog såsom en järnring. Automobiler, försedda med verkliga järnringar, äro föremål för en högre automobils katt på grund av den stora vägslitning, som de förorsaka. Tydligtvis bör man ej möjliggöra, att på en omväg automobiler med ringar av i det närmaste samma beskaffenhet som järnringar komma väsentligt lindrigare undan. Ringar av den typ, som föreliggande framställning avser, kunna däremot på grund av sin särskilda beskaffenhet ej slitas längre än till en viss gräns, varefter ringen delar sig i två delar. Järnskenan är beträffande ifrågavarande ringtyp även så till vida en mera tillfällig anordning, att praktiskt taget samma ring också saluföres i en typ med annan, lös, fastsättningsanordning. Någon rationell grund för att i skatteavseende bedöma ringarna olika i ena och i andra fallet synes svår att finna.

Av de inhämtade yttrandena och vad jag nu anfört torde framgå, att skäl finnas för att beträffande normen för skattens beräkning göra skillnad mellan olika typer av ringar med fastsittande järnskenor. Detta ändamål synes mig icke uppnås på den av generaltullstyrelsen samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna vägen att tillåta ett avräknande av vikten av fastsittande järnskena beträffande alla slag av ringar. I generaltullstyrelsens yttrande har också denna utväg snarast angivits såsom ett slags nödfallsutväg. Såsom generaltullstyrelsen anmärkt, möter visserligen svårighet att i lagtext få fram en lämplig skiljelinje mellan mer eller mindre vägbesparande ringar. Det avsedda ändamålet synes emellertid lämpligen kunna vinnas genom att lägga avgörandet i det speciella fallet i Kungl. Maj:ts hand. Jag förordar för min del ett tillägg till 1 § i förordningen om särskild skatt å automobilgummiringar i sådant syfte.

I detta sammanhang skall jag tillåta mig att upptaga även ett spörsmål om en mindre väsentlig ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt.

**Förordningen
om automobil-
skatt.**

I 8 § av denna förordning äro meddelade föreskrifter om sättet för uppbörden av automobils katt. Enligt dessa föreskrifter skall skatten erläggas genom insändande till länsstyrelsen av postanvisning eller genom avlämnande eller insändande av check eller postremissväxel. Däremot innehåller paragrafen icke någon bestämmelse om kontantbetalning. Anledningen till gällande föreskrift, som har sin förebild i äldre författningar, är att finna i kontrollsystemet i länsförvaltningen.

I ett särskilt avseende lär emellertid detta system, särskilt i Stock-

holms stad, hava visat sig något omständligt, nämligen vid nyregistrering av automobiler. Registrering kan ej erhållas utan att skatt i samband med ansökningen betalas. Genom att skatte- och registreringsmyndigheterna utgöra skilda avdelningar — i Stockholms stad även lokalt åtskilda — förorsakas härav en omgång, som ytterligare ökas därigenom att vederbörande skall betala i check, postremissväxel eller postanvisning. Nu har i avseende å utfärdande av kvitton å automobilskatt, närmast av andra skäl, utarbetats ett system, vilket i kontrollavseende torde, i synnerhet om det ur denna synpunkt utnyttjas endast i mera begränsad omfattning såsom vid nyregistrering, i och för sig erbjuda så stor effektivitet, att kontantbetalning beträffande sådana fall kan medgivas (se Svensk författningssamling 1923 nr 6). Det förefaller, som om nämnda kvittenssystem skulle kunna göra det möjligt för länsstyrelserna att även mellan och inom sina respektive avdelningar ordna med uppörd och registrering på sådant sätt, att onödig omgång vid nyregistrering undviks.

En formell jämkning i 8 §, föranledd av den nyligen genomförda omläggningen av överståthållarämbetets räkenskapsväsen, synes även böra nu vidtagas, i det att den särskilda bestämmelsen angående insättning i riksbanken av skattebelopp å överståthållarämbetets räkning för allmänna utskylder bör utgå.

Föredraganden uppläser härefter inom finansdepartementet upprättade förslag till *dels* förordning om ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt, *dels ock* förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 2 juni 1922 (nr 261) om särskild skatt å automobilgummiringar samt hemställer, att berörda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla och förordnar, att proposition av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Elis Lindahl.